

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-1960/2014. számú ügyben**

Előadó: dr. Haidegger Marianna

A vizsgálat megindítása

A panaszos édesapa 2008-ban született gyermeke veszélyeztetettségével kapcsolatban fordult hozzám és kérte a segítségemet.

A beadvány, valamint annak számos kiegészítése és melléklete szerint a panaszos gyermekének édesanyja 5 éve bántalmazza közös gyermeküket és ennek megakadályozására a hatóságok és hivatalok nem tesznek meg minden tőlük telhető intézkedést. Az elmúlt évek során számtalan kérvényt, kérelmet, jelzést nyújtott be a különböző hivatalokhoz, rendőrséghez, bírósághoz, azonban a panaszos szerint semmilyen érdemi intézkedés nem történt a gyermek védelme érdekében. A Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatal Járási Gyámhivatala (a továbbiakban: gyámhivatal) előtt folyamatban van a védelembe vételi eljárás, azonban érdemi, a gyermek érdekét szolgáló hatósági döntés ott sem született. A beadvány, valamint annak kiegészítései alapján felmerült az Alaptörvényben nevesített jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelménye, a tisztességes eljáráshoz való jog, továbbá a gyermeki jogok sérelmének gyanúja, ezért az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (Ajbt.) 20. § (1) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam. A gyámhivatal vezetőjétől tájékoztatást és az ügyben készült dokumentumok másolatának rendelkezésemre bocsátását kértem.

Az érintett alapvető jogok

- A jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye. *„Magyarország független, demokratikus jogállam.”* (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés)
- A tisztességes eljáráshoz való jog *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”* (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés)
- A gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való joga: *„Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”* (Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés)

Az alkalmazott jogszabályok

- 1952. évi IV. törvény a házasságról, a családról és a gyámságról (Csjt.) [hatályos: 2014.03.15-ig]
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről (Gyermekjogi Egyezmény)
- 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)
- 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól (Ket.)
- 2013. évi V. törvény, a Polgári Törvénykönyvről (új Ptk.) [hatályos: 2014.03.15-től]
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról (Gyer.)

A megállapított tényállás

A panaszos házasságát a bíróság 2012. november 20-án jogerős ítéletével felbontotta, a 2008-ban született közös gyermeküket az édesanya gondozásába helyezte. A korábban a panaszosnál nevelkedő kisfiú 2012. december 17-én került az anya gondozásába.

A panaszos 2013. január 9-én kérte gyermeke védelembe vételét a gyámhivaltól. A gyámhivatal 2013. április 4-én kelt FE-09C/GYÁM/00033-25/2013. számú határozatával a gyermek korábbi lakóhelye szerint illetékes gyámhatóság által elrendelt védelembe vételét megszüntette és a panaszos védelembe vételre irányuló kérelmét elutasította. A gyámhivatal döntése ellen a panaszos a törvényes határidőn belül fellebbezéssel élt.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala (a továbbiakban: szociális és gyámhivatal) 2013. május 30-án kelt, FEC/01/662-3/2013. számú végzésében az első fokú döntést megsemmisítette és a gyámhivalt új eljárás lefolytatására utasította. A szociális és gyámhivatal megállapította, hogy a gyámhivatal nem tisztázta teljes körűen a tényállást. A gyámhivatalnak szélesebb körű bizonyítási eljárást kellett volna lefolytatnia, melynek során indokolt lett volna megkeresni a gyermek óvodáját, háziorvosát, és szükség szerint az apát is meg kellett volna hallgatnia. A gyámhivatal a szociális és gyámhivatal végzését 2013. június 3-án átvette.

A becsatolt iratok között fellelhető a gyermek óvodájának 2013. június 27-én kelt pedagógiai véleménye, amely bántalmazásra utaló körülményről nem számol be. A pedagógiai véleményt a gyámhivatal 2013. július 2-án átvette.

A gyámhivatal 2013. július 2-án megkereste a gyermek háziorvosát és tájékoztatást kért a gyermek állapotáról. A háziorvos 2013. július 14-én kelt tájékoztatását, miszerint bántalmazásra utaló jel a gyermekén egyetlen alkalommal sem volt fellelhető, a gyámhivatal 2013. július 19-én vette át.

A gyámhivatal 2013. augusztus 21-én pszichológus szakértőt rendelt ki és tájékoztatást kért többek között a testi vagy lelki bántalmazásra utaló nyomok fellelhetőségéről, az esetlegesen tapasztalható veszélyeztető tényezőkről. A szakértő 2013. november 12-én kelt szakvéleménye 2013. november 13-án érkezett a gyámhivatalba. A szakvélemény szerint a gyermek élményvilágában testi vagy lelki bántalmazásra utaló nyomok nem lelhetőek fel, esetében gyermekvédelmi hatósági intézkedésre nincs szükség. A kiskorú gyermekvédelmi szempontból nem, azonban egyéb szempontokat figyelembe véve (leginkább az anya-apa konfliktusos viszonya miatt) veszélyeztetettnek tekinthető.

A Székesfehérvári Kistérségi Szociális Alapszolgáltatási Központ (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) a gyámhivatal 2013. november 14-én kelt megkeresésére 2013. november 27-én megküldte a védelembe vétellel kapcsolatban kért iratokat. A gyámhivatal a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlaprendszer II. számú adatlapját, a Törzslapot, valamint a Nyilatkozatot 2013. december 4-án átvette.

A gyámhivatal 2013. december 3-án tájékoztatást kért a védőnőtől. A védőnő 2013. december 16-án kelt leveléből kiolvashatóan a gyámhivatal 2013. júliusban már megkereste a védőnőt és tájékoztatást kért a gyermek állapotára vonatkozóan. A jelzést követően 2013. augusztus 29-én került sor a személyes tanácsadásra, ahol a védőnő elvégezte az életkorhoz kötődő státuszvizsgálatot. Rendellenességről a levelében nem számolt be. A védőnői véleményt a gyámhivatal 2013. december 23-án vette át.

A becsatolt iratok között fellelhető a gyámhivatalnál felvett, 2013. december 11-én készült jegyzőkönyv a szülők a családgondozó jelenlétében tett személyes meghallgatásáról.

A gyermekjóléti szolgálat kérésének eleget téve a gyámhivatal 2014. március 31-én a családgondozót tisztségéből felmentette és másik családgondozót rendelt ki.

A gyámhivatal 2014. március 31-én ismételten megkereste a védőnőt. A védőnő 2014. április 10-én kelt, és a gyámhivatalhoz 2014. április 11-én érkezett tájékoztatása szerint a gyermek testi fejlődése életkorának megfelelő, bőren elváltozás, bőrbetegség nem észlelhető.

A gyámhivatal 2014. április 8-án kelt megkeresésének eleget téve a Székesfehérvári Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály 2014. április 16-án tájékoztatta a gyámhivalt, hogy a korábban kiskorú veszélyeztetése miatt folyamatban volt eljárás 2014. február 25-én megszüntetéssel befejezésre került. A tájékoztatást a gyámhivatal 2014. április 22-én átvette.

Fenti eljárási cselekményeken túlmenően – 2013. június 3-án követő időszakban – a gyámhivatal 2014. január hónapban számos, pontosan meg nem határozható, belföldi jogsegély keretén belüli tanúmeghallgatásra bocsátott ki megkeresést. A társhatóságok a megkereséseknek eleget téve 2014. február-március hónapokban megküldték a jegyzőkönyveket. Jelentésem megszövegezésének időpontjáig a gyámhivatal érdemben nem döntött az ügyben.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint közigazgatási szerv, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, kötelező tagság alapján működő köztestület, a Magyar Honvédség, rendvédelmi szerv, közigazgatási jogkörben eljáró egyéb szerv e jogkörében, nyomozó hatóság vagy az ügyészség nyomozást végző szerve, közjegyző, törvényszéki végrehajtó, önálló bírósági végrehajtó vagy közszolgáltatást végző szerv (a továbbiakban együtt: hatóság) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A Gyvt. 16. § (1) bekezdése szerint a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a gyámhatóság gyakorolja. A hivatkozott jogszabályok alapján az ügyben eljáró gyámhivatalra kiterjed vizsgálati hatásköröm. Az Ajbt. 1.§ (2) bekezdésének a) pontja szerint az alapvető jogok biztos tevékenysége során megkülönböztetett figyelmet fordít a gyermekek jogainak védelmére.

II. A vizsgált alapjogok és elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztos a egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az állampolgári jogok országgyűlési biztos a következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott egyes alapjogi tesztek.

Az Alaptörvény és az Ajbt hatályba lépésével is követni kívánom a fenti gyakorlatot, így míg az Alkotmánybíróság eltérő álláspontokat nem fogalmaz meg, eljárásom során irányadónak tekintem a testület eddigi megállapításait. Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „*az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni*”.

Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény Negyedik Módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglalt felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi élel azt mondta ki azt, hogy „*az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket*.”

Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”

A fenti elvi jelentőségű tétellel összhangban vizsgálati megállapításaim érvrendszerének megfogalmazása, az egyes alapjogok, alkotmányos elvek értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybírói iránymutatás megszületéséig, az alkotmányszöveg változását, a tartalmi, illetve kontextuális egyezőséget is figyelembe véve – az alapvető jogok biztosaként továbbra is irányadónak tekintem az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően meghozott határozatai indokolásában kifejtett érveket, jogelveket és összefüggéseket.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján *Magyarország független, demokratikus jogállam*. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.¹

Az Alaptörvény XXIV. cikke kinyilvánítja *a tisztességes eljáráshoz való jogot*. Az Alkotmánybíróság döntéseiben felhívta a figyelmet arra, hogy a jogállamiságnak számos összetevője van. Irányadó alkotmánybírói tézis, hogy a jogállamiság elvéből folyó egyik legfontosabb alapkövetelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége: a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket. A közigazgatás törvényessége akkor valósul meg, ha jogilag szabályozott eljárási keretek között működik, a jogkorlátozásra adott felhatalmazást pedig törvényi szinten pontosan kell meghatározni. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá, hogy a kiszámíthatóság – beleértve az egységes jogalkalmazást – és az eljárási garanciák biztosítása szorosan összekapcsolódik az egyes alanyi alapjogok, szabadságjogok védelmével, mintegy kölcsönösen feltételezik egymást. Az ügyfél közigazgatási határozathozatalra vonatkozó joga nem tehető függővé attól, hogy a közigazgatási szerv milyen időpontban hajlandó dönteni a hatáskörébe utalt ügyben. A közigazgatásnak ugyanis alkotmányos kötelessége, hogy a hatáskörébe utalt ügyben, az erre megszabott idő alatt érdemi döntést hozzon. A közigazgatási eljárás nem nélkülözheti a kötelező ügyintézési határidőket.

A gyermek a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése rögzíti. A gyermeket főszabályként minden olyan alapvető jog megillet, mint bármely más embert, de ahhoz, hogy a jogok teljességével képes legyen élni, biztosítani kell számára az életkorának megfelelő minden feltételt a felnőtté váláshoz. Erre tekintettel kifejezetten a gyermekek jogaként rögzíti a törvény a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemre és gondoskodásra való jogot. E védelemre és gondoskodásra a gyermek mindenkivel szemben igényt tarthat. Ennek megfelelően a gyermek szülei, családja, az állam és a társadalom valamennyi tagja is köteles a gyermek jogait tiszteletben tartani, és a társadalom fennmaradásának zálogaként biztosítani számára a megfelelő fejlődéséhez szükséges feltételeket. A gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga az állam kötelességét alapozza meg a gyermek személyiségfejlődése intézményes védelmére.

¹ Vö. 9/1992. (I. 30.) AB határozat

A gyermek, mint az alapjogok alanya oldalán az életkorból adódó hátrányokat az állam oldaláról az az intézményvédelmi kötelezettség egyenlíti ki, hogy az államnak aktívan kell cselekednie a gyermekek alapvető jogainak előmozdítása, érvényesülése és védelme érdekében. Ez az alaptétel megtalálható a Gyermekjogi Egyezmény Preambulumában is, amely rögzíti, hogy a gyermeknek – figyelemmel fizikai és szellemi érettségének hiányára – különös védelemre és gondozásra van szüksége, nevezetesen megfelelő jogi védelemre, születése előtt és születése után egyaránt.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint is a gyermek védelme és a róla való gondoskodás azonban nemcsak a család alkotmányos kötelessége, hanem az államé, a társadalomé is: ha a gyermeknek nincs vagy a szülői kötelességeket nem teljesítő szülője van, akkor helyettük az államnak kell helytállania. Az államnak ez lehetőséget ad a törvényes beavatkozásra, és egyben kötelezi közvetlen helytállásra, a védelem és gondoskodás feladatára (pl. állami gondozásba vétel). Az AB álláspontja szerint a gyermek jogai védelmében a családot, közelebbről a szülőt terhelő alkotmányos alapkötelezettségek esetén az államot aktív magatartásra kötelezi.

III. Az ügy érdemében

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye egyik meghatározó alapelve a gyermek „mindenek felett álló” (legfőbb) érdekét figyelembe vevő eljárás. Az Egyezményben részes államok egyik kötelezettsége azon elv elismertetése, miszerint a felelősség a gyermek neveléséért és fejlődésének biztosításáért elsősorban a szülőkre hárul.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 68. § (1) szerint, *ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A (3) alapján a védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz.*

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (Gyer.) 84. § (3) bekezdése szerint, *ha a védelembe vétel iránti eljárás nem a gyermekjóléti szolgálat javaslatára indult, a gyámhivatal köteles a gyermekjóléti szolgálat javaslatát beszerezni.*

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 33. §-ának 2013. június 3-án hatályos szövege szerint az *első fokú döntést az eljárás megindulásától számított harminc napon belül kell meghozni és gondoskodni a döntés közléséről.* Ha jogszabály ezt nem zárja ki, az ügyintézési határidőbe – egyebek mellett – nem számít be a jogsegélyeljárás, a szakértői vélemény elkészítésének időtartama, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő.

A Ket. vonatkozó rendelkezése szerint a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. Az eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. A hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt, a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.²

² Ket. 50. § (1), (4), (5) és (6) bekezdés

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a gyámhivatal 2013. június 3-án kézhez vette a szociális és gyámhivatala új eljárásra utasító végzését, az azokban felsorolt eljárási cselekményeket a fent pontosan megjelölt időpontokban fogatosította, de a védelembe vétel kérdésében a felettes szerv utasítása ellenére nem hozott döntést.

Mindebből következően megállapítottam, hogy az eljárás elhúzódása visszásságot idéz elő a jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményével, valamint a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal összefüggésben. Megállapítom továbbá, hogy a Gyvt. és a Gyer. hivatkozott rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyása sérti a gyermek „mindenek felett álló” (legfőbb) érdekét figyelembe vevő eljárás elvét, ezáltal a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való joga sérelme bekövetkeztének közvetlen veszélyét idézi elő.

A visszásság megállapítása mellett megjegyzem, hogy a védelembe vételi ügyekben folytatott eljárásokban, amikor mindkét szülő, a másik szülő veszélyeztető magatartását hangsúlyozva folyamatosan bizonyítási eljárást (tanúk meghallgatása iratok, beszerzése stb.) indítványoz, valamint az eljárás szempontjából irreleváns nyilatkozatokat és kéréseket terjeszt elő, az eljáró hatóság a gyermek legfőbb érdekét szolgáló döntését – a rendelkezésére álló határidőben – a tényállás teljes körű tisztázása nélkül tudja csak meghozni.

Végül – hangsúlyozva, hogy a hatáskörömet szabályozó törvény vizsgálati lehetőségem a hatóságokra korlátozza, intézkedési lehetőségem magánszemélyekkel szemben akkor sincs, ha a rendelkezésemre álló adatok alapján a gyermek alapvető jogainak érvényesülését magánszemély sérti, vagy azok érvényesülését gátolja – mint a gyermeki jogok érvényesüléséért (is) felelős ombudsman elengedhetetlennek tartom felhívni a figyelmet az alábbiakra.

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye, az eljárás megindulásakor hatályos Csjt., valamint a jelentésem írásba foglalásakor már hatályba lépett új Ptk. egyaránt rögzíti a gyermek jogát a különélő szülőjével való közvetlen és személyes érintkezéshez. A Legfelsőbb Bíróság elvi élel mutatott rá³, hogy a házasság felbontásával nem szűnik meg a szülők közös felelőssége a gyermek sorsáért. A házasság felbontása ennél fogva nem járhat azzal a következménnyel, hogy szüleinek egyikét a gyermek elveszítse. Mind a szülőnek, mind a gyermeknek törekednie kell a szülő-gyermeki kapcsolat fenntartására, mert a gyermek érdekében az áll, ha továbbra is maga mellett tudja mindkét szülőjét. A gyermeknek az egyik szülőnél történt elhelyezése nem érinti a másik szülőnek azt a jogát és kötelességét, hogy a gyermeket rendszeresen látogassa, szeretetét kinyilvánítsa, a gyermekével való meghitt viszonyt fenntartsa.

Álláspontom szerint a gyermek kiegyensúlyozott és harmonikus fejlődése a különélő szülők közötti kommunikáció, a gyermek érdekében való közös gondolkodás, együttműködés nélkül nem lehetséges. A gyermekkel életvitelszerűen együtt élő szülőt fokozott felelősség terheli a tekintetben, hogy a gyermek ne idegenedjen el másik szülőjétől. A különélő szülő felelőssége pedig, hogy a kapcsolattartás jogát a gyermek fejlődését elősegítve gyakorolja. A gyermek fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hogy mindkét szülőjével megfelelő kapcsolatban legyen, ennek hiánya, illetőleg a szülők közötti konfliktusok miatt folyamatos – olykor éveken át tartó – hatósági, bírósági eljárások akár az egész életére kiható mély lelki válságot okozhat. Mindez egyaránt érintheti a gyermek lelki egészségét, erkölcsi fejlődését a szociális készségeinek kialakulását.

Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt, a gyermek gondoskodáshoz és védelemhez való jogának biztosítása elsődlegesen a szülők kötelezettsége. A felhívott alapjog érvényesülése szempontjából a szülők együtt/vagy különélése nem bír jelentőséggel, a családi élethez fűződő jog érvényesülését a szülők párkapcsolata megszűnését követően a szülő és a gyermek számára egyaránt biztosítani kell, melyért a szülők egyaránt felelősek.

³ 17. számú Irányelv a gyermek elhelyezésével kapcsolatos szempontokról

Intézkedéseim

A jelentésben feltárt alapvető jogokkal összefüggő visszásság bekövetkezése lehetőségének jövőbeni megelőzése érdekében – az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján – felkérem a *Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatal Járási Gyámhivatala vezetőjét*, hogy az egyedi ügyben haladéktalanul hozza meg a gyermek „mindenek felett álló” (legfőbb) érdekét szolgáló döntését, valamint általában eljárásai és döntései során – annak garanciális jelentősége miatt – fordítson fokozott figyelmet a Ket. 33. § (1) bekezdésében előírt ügyintézési határidő betartására.

Budapest, 2014. június

Székely László sk.